

EZ KIRÁLY !!!

Királyok második könyve 22,1-20

Érdeemes Jósiás király nevét megjegyezned. Ha egy bibliai király nevét kérdezik valakitől, akkor rendszerint Dávid, vagy Salamon király neve jut egyből az eszébe. Pedig Jósiás király is nyugodtan ide sorolható. Fiatalon lett király, és amint nagykorú lesz (mai szemszögből nézve), elrendeli, hogy a régóta elhanyagolt templomot újítsák fel. Megbízik a munkásokban; nem számoltatja el őket a pénz felől. És amikor megtalálják a törvénykönyvet – amelyet maga az akkori főpap

sem ismert, vagy legalábbis nem forgatta, használta – Jósiás komolyan érdeklődik a benne lévőkről. Amikor pedig megérti, hogy a benne foglaltak Isten szavai, egyenesen belerendül, pedig király volt... Én nem tudom, hogy te vetted-e már ilyen komolyan a Bibliát. Olyan megrendítő, hogy Jósiás előtt közvetlenül egészen az ő hatalomra jutásáig a Törvénykönyv ott kallódik a templomban a romok alatt, és senkinek sem hiányzik. Vajon miről/kiről szólhatott addig az istentisztelet? Ezért hangzik el az ítélet is. De Jósiás ez elől megmenekül, mert

komolyan veszi az Isten szavát. Ennyit jelent az Isten ma is komolyan venni. Sokszor az Isten megengedi azt, hogy az életed romhalmazzá váljon; egy sikertelen vizsga, összevesszés a szülőkkal, baráttal, barátnóval, egy balul sikerült találkozás, esetleg sikertelen felvételi... Ilyenkor dől el az, hogy hol található meg a te életedben is az Isten szava. Ha a romok fölé kerül és útmutatássá válik számodra, Isten biztató, megmentő ígérete a tied is! Vigyázz, ne válj te is Vele szemben közönyössé!

Kovács Tamás - Dad

ANGYALOSI TESTVÉRGYÜLEKEZET

2019.08.19-én nagy izgalommal vártuk vendégeinket a Református templom udvarán.

Vendégeink családoknál szálltak meg és az egyházközösség minden nap újabb programokat szervezett mindannyiunk számára.

20-án Istentisztelettel kezdődött napunk melyre az angyalosiak meglepetéssel is készültek és az ő lelkipásztoruk hirdette az ígét. 18:00 órakor a Katolikus templomban részt vettünk a kenyérszentelésen és az ünnepségen, melyet az Erzsébet kertben egy családi-búcsú bál követett.

21-én elindultunk Pápára, ahol a református múzeumot tekinthettük meg. Másnap reggelünk Szücs Attila jóvoltából az Eurotrade Kft-nél indult, ahol egy jó kávéval és süteménnyel fogadtak bennünket, majd körbevezettek minket a cég területén. Uticélunk ezután a Monostori Erőd volt, majd ebédünket a Kocsis étteremben fogyasztottuk el. Komáromban töltött napunkat termálfürdőzéssel zártuk.

Hazaérkezésünk után áhítattal kezdtük vacsoránkat, majd csodás nótával búcsúztattuk az együtt töltött napokat.

Életre szóló emlékekkel lettem gazda-

gabb, és ez alatt a pár nap alatt csodálatos és tiszta szívű jó embereket ismerhettem meg, mely óriási örömmel tölti el szívemet.

Köszönetét szeretnék mondani Kovács Tamás lelkipásztorunknak és családjának, a gondnokságnak és a gyülekezet minden tagjának, hisz az ő áldozatos munkájuk nélkül nem valósulhatott volna meg ez a találkozás.

Az Isten áldását kérem mindannyiukra!

Cseh Gyuláné - Dad

Újságunkat – hirdetőinknek és alapítványunk támogatóinak köszönhetően – ingyenesen juttatjuk el olvasóinkhoz !

Hét Határ Református hitéleti lap. Megjelenik minden hónap első vasárnapján Ács, Ászár, Bana, Bábolna Bokod, Csép, Császársz, Dad, Ete, Kisigmánd, Kisbér, Kömlőd, Környe, Környebánya, Nagyigmánd, Oroszlány, Réde, Vérteskethely, Szákszend, Tárkány reformátusai közt

Kiadó: "Közelebb Egymáshoz" Alapítvány 2941 Ács, Fő u. 71. Felelős kiadó: **Gerecsei Zsolt** elnök

Szerkesztőség: 2853 Kömlőd, Perczel u. 26. tel.: 06-34/578-503 fax.: 06-34/470-543 email.: hethatarujsag@gmail.com

Felelős szerkesztő: **Bogáth István** Nyomtatás: MONTÁZS Press Kft. Oroszlány tel.: 20/454-35-41 Molnár Ferenc ügyvezető

Internet elérhetőség: www.hethatar.refdunantul.hu

ISSN 1417 - 7641

Református hitéleti lap

XXIII. évfolyam 9. szám

2019. szeptember

GYERMEKTÁBOR KÖMLÖDÖN

Az idei évben először szervezte meg gyülekezetünk napközi gyermektáborát augusztus 22-24 között. Elsős osztályos kortól, egészen a hatodik osztályos korig táborozhattak nálunk a kicsik és nagyok. Ebben a három napban a templom udvar megtelt a gyermekek hangjával. 42 gyermek vett részt és tartott velünk a bibliai hősök nyomában, ugyanis a tábor témája a bibliai hősök bemutatása volt, azon belül is rávilágítani arra, hogy Jézus Krisztusra e világ legnagyobb hőse. Az első nap Ábrahámmal ismerkedtünk meg, és azzal a bátorsággal, amivel elmert indulni az ismeretlenbe Isten hívására. Amikor a gyermekeknek feltettem azt a kérdést, hogy közületek kimerne Isten hívására elindulni egy gyermek felállt és határozottan erélyes hanggal azt mondta teljes erőmből és szívből, mert hiszek Istenben. Milyen jó volt ezt hallani! Délután közös akadályversenyen vettünk részt, ahol Ábrahám életét ismerhettük meg. A sátorfa váltófutástól Sodoma kénkőves tüzesőjén át egészen az

egyiptomi múmia készítéséig négy csapat mérete össze erejét. Másnap Dávid király életébe pillantottunk bele, ahol a feltétlen engedelmesség és kitartó őszinte Isten keresés példáját láthattuk. A gyermekekkel megbeszéltük, hogy a királyi címmel sok előny jár, de ugyanannyi felelősség is. Dávid megtanulta, hogy királyként is Isten szavának kell engedelmeskednie. Így válhatott ő hőssé. Délután különféle kézműveskedésekben bontakozhattak ki a gyermekek: volt lehetőség tornaszák batikolásra, papírsárkány- és ceruzatartó készítésre. Ezeken kívül rengeteg kinti játék várt rájuk, sőt még a párapu előtt is volt, amikor sor állt. Az utolsó napon Jézus és Bartimeus történetén keresztül beszélgettünk a legnagyobb hősről, Jézus Krisztusról, aki az életét kész volt önként feláldozni ezért a világról, és abban bizonyult a legnagyobb hősnak, hogy még a halál sem bírta befogadni, hiszen harmadnap Isten által feltámadt a halálból. Mind-egyik áhítatot korosztályok szerinti

játékos csoportfoglalkozások követték, ahol még jobban elmélyítették a napi üzenetet. Szombat délután pedig egy ló érkezett közénk, aki nagy sikert aratott a gyermekek körében, a bátrabban még a hátára is felülhettek.

Aranymondásunk összefűzte mind a három nap történetét: *De akik az Úrban bíznak erejük megújul szárnyra kelnek mint a sasok, futnak, de nem lankadnak, járnak, de nem fáradnak el (Ézs40,31).* Ez az a bibliai recept, amelyre mindannyiunknak szüksége van. Lebegjen mindennap a szemünk előtt, mert minden bibliai hős, de minden ma élő Krisztus követő is ezen áll vagy bukik: „de akik az Úrban bíznak...” Jó volt látni, hogy mind a szülők, mind a gyülekezetünk tagjai buzgón hozzájárultak a tábor megvalósításához. Köszönünk minden kedves segítséget! Legyen Istené a dicsőség!

Deák László, Kömlőd

KENYÉR AZ ASZTALON

Alapige: János 6,5-14

Kedves testvéreim! Ezzel kezdődik az 5. vers: „Amikor Jézus észrevette, hogy nagy sokaság közeledik hozzá, ezt mondta Fülöpnek: Honnan vegyünk kenyeret, hogy ehessenek ezek?” Nagy sokaság ment Jézushoz, de ez a sokaság még nem mondott semmit Jézusnak, nem kiáltotta azt, hogy Uram, éhesek vagyunk, Uram, adj nekünk enni, Uram elpusztulunk! Azt sem kiáltották Uram betegek vagyunk, szegények vagyunk, jogtalanok vagyunk, árvák vagyunk! Ez a tömeg hallgatott és egyszerűen csak ment Jézushoz. Viszont Jézus, amikor fölemelte a tekintetét, tudta, hogy ez a tömeg mit hordoz magában. Tudta, hogy ennek a tömegnek mire van szüksége, tudta, hogy ennek a népnek kenyér kell, és így van ez ma is.

Amikor Jézushoz jövünk, nem kell kiabálnunk a mi bajainkat, nem kell kirakatba tennünk a mi kérésinket, nem kell panaszkodni a mi éhségünket, nem kell jajgatni, hogy nincs kenyérünk, mert nekünk olyan Urunk van, aki ránk néz és tudja, hogy nekünk kenyérré van szükségünk. De nemcsak a testi kenyérré van szükségünk, hisz tudjuk, hogy a testi kenyérnek csak behatárolt áldásai vannak. És hányszor megvan a kenyérünk, megvan a házunk, megvan az autónk és mégis üres az életünk. Szegény az életünk mert éhesek vagyunk, mert nincs lelki kenyérünk. És ez az, ami nagyon kell, amire nagy szüksége van minden idősnek, de szükség van minden járnai tanuló gyermeknek is, szüksége van a magyar ifjúságnak is, függetlenül attól, hogy hol él, az Anyaországban vagy Erdélyben. Hányszor érezzük testvéreim, hogy a jobban, a testi kenyér bőségében éhesek vagyunk. Jézus tudja, hogy nekünk szükségünk van erre a kenyérré is.

Itt ebben a történetben Jézus az egyik tanítványát kérdezte meg: „Honnan vegyünk kenyeret, hogy ehessenek ezek?” Figyeljünk csak meg, megkérdezte az egyik tanítványát, és ez a tanítvány név szerint Fülöp, elkezdett kétségkedni. Mennyire jó emberismerő Jézus, nemcsak azt tudja, hogy a tömeg éhes, nemcsak azt tudja, hogy a népnek kenyér kell, hanem azt is tudja, hogy akiknek a ke-

nyeret adniuk kell, azok mennyire kicsinyhitűek, mennyire gyengék, mennyire gyarlók, mennyire szegények, mennyire éhesek.

És hányszor vagyunk olyanok mi is, mint ez a Fülöp, tele kétséggel, hogy honnan vegyünk kenyeret, hogy ehessenek ezek. Ismerős a kérdés, hányszor kérdezik édesanyuk és édesapák odahaza honnan vegyünk kenyeret, hogy a gyermekeinket el ne pusztítsák, hogy a népiüket meg ne öljék? Tudjuk, hogy hányszor kiadták a parancsot ellenünk, miként Egyiptomban is kiadta a fáraó, hogy minden zsidót meg kell ölni.

Igen, a kenyérré szükségünk van, és olyan jó megtapasztalni, hogy Jézus tudja azt, hogy nincs kenyérünk. Jézus tudja azt, hogy mi sokszor szegények vagyunk, gyengék vagyunk, erőtlenekek vagyunk. Hányszor nyitottuk ki kamaráinkat, könyves szekrényeinket, és nem volt benne semmi, nem volt kenyérünk, hogy adni tudjunk a tömegnek. És folytatódik a történet, Fülöp felel a Jézus kérdésére: „Kétszáz dénár árú kenyér nem elég nekik, hogy mindenki kapjon egy keveset.” Figyeljétek meg, tovább aggodalmaskodik a tanítvány: van kétszáz dénár árú kenyér, annyi kenyér, amennyi elég egy nap számára, de nem elég ennek a tömegnek. Hányszor vettük számba mi is a kenyérünket, és nem volt csak kétszáz dénár árú. Nagyon kevés, nem elég, nem elég a családunknak, nem elég a népiünknek, nem elég az egyházunknak, nem elég a kenyér.

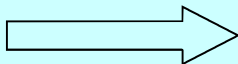
S akkor érkezik egy másik tanítvány, aki azt mondja, van itt egy gyermek, akinek van öt árpakenyere és két hala, de mi az ennyinek. Igen, az öt kenyér sem elég. Mert mindaz, amit emberileg az éhes tömeg láttára az asztalra tudunk tenni, az nem elég! Vagyunk mi is így, amikor azt érezzük, hogy nem elég, mikor a kétszáz dénár árú kenyér mellett, az öt árpakenyér mellett éhesen maradunk. Hányszor maradunk éhesen ma is, mert érezzük, hogy valahol úr van az életünkben, valahol elkezd a hiányérzet naggyá nőni és az éhség elkezd a maga romboló munkáját a mi egyházunkban, a mi népiünk életében, és az éhség hatására, az éhség következtében elgyengülünk, meghanyagunk és megfogyatkozunk. Igen, volt így a múltban is, és

van így a jelenben is. Nem elég a kenyér!

Viszont Jézus nagyon jól tudja ezt. És így folytatódik a történet: „Ültessétek le az embereket. Nagy fű volt azon a helyen és leültek azért a férfiak, szám szerint mintegy ötezen.” Milyen nagy a tömeg, csak férfiak öt-ezen, hát még az asszonyok és a gyermekek. S Jézus ott és akkor, abban a pillanatban belenyúlt az éhes tömeg életébe, kezébe vette a kenyérkérdést. Jézus kezébe akarja venni a mi életünknek a kenyérkérdését is. De ahhoz, hogy cselekedni tudjon a mi nagy éhségünkben, helyre van szükség. Azt mondja Jézus itt a tanítványoknak: ültessétek le az embereket. Ültessétek le őket. Nagyon sok minden van ebben a mondatban. Nemcsak az, hogy foglaljanak helyet az emberek ott a nagy fűben, hanem az is, hogy csendesedjenek el az emberek, de jelenti azt is, hogy legyen rend az emberek között, és jelenti azt is, hogy legyen fegyelem az emberek között.

Itt a tanítványok tele voltak kétségekkel. Mi is tele vagyunk sokszor kétségekkel, nem elég a kenyér, hol van az a bőséges kenyér, amit oda tudnánk adni a mi népiünknek, a mi ifjúságunknak? Jézus azt mondja, hogy ültessétek le az embereket. Jézus azt mondja, hogy ülünk le! Ülünk le, csendesedjünk el, bízzuk rá a kenyérgondunkat, és ne rágódjunk azon, hogy nincs kenyérünk, ne essünk kétségbe amiatt, hogy üres a kamránk, hogy üres az íróasztalunk fiókja, hogy üresek a könyvespolcaink. Mert a mi Urunk tudja, hogy a tömegnek kenyér kell és mi nem tudunk kenyeret adni, mert amennyi kenyérünk van, az nagyon kevés. És az is benne van ebben az Igében, hogy legyen rend és legyen fegyelem. Isten népe életében mindig volt rend, és ahhoz, hogy a kenyér megsokasodjon, nemcsak csendre van szükség, nemcsak arra van szükség, hogy a mi háborgó szívünk megnyugodjon, hanem szükség van rendre is. Mert rend nélkül káosz van, rend nélkül a szervezett nép, a szervezett tömeg csöcselékké válik, és ahol csöcselék van, ott felüti a fejét a bűn, és sötétség támad.

Folytatás a 3. oldalon

AZ UTOLSÓ IDŐKRŐL

Az utolsó időkről szóló előadásra megtelt a kisbéri református egyházközség idén elkészült gyülekezeti terme. A környező településekről is szép számú érdeklődő jött el meghallgatni Vajs Tibor lelkipásztor előadását 2019. augusztus 18-án.

A bevezetőben elhangzott, hogy ennek az előadásnak nem az a célja, hogy Nostradamus vagy horoszkóp jellegű, a jövő titkait feltáró jóslatokat ismerítsen, hanem elsősorban az, hogy látva a Jézus visszajövetelét megelőző jeleket, készülve a nehézségek átélésére bizonyosságunk legyen abban, hogy Urunk velünk van minden napon a világ végétéig. A Krisztus visszajövetelére történő várakozás reményt kell, hogy nyújtson a benne bízók embereknek. Ha hűségesek maradunk hozzá, megtapasztaljuk segítő erejét, szeretetének nagyságát:

„Ne félj attól, amit el fogsz szenvedni. Íme, az ördög börtönbe fog vetni közületek némelyeket, hogy próbát álljatok ki, és nyomorúságotok lesz tíz napig. Légy hű mindhalálig, és neked adom az élet koronáját.” (Jel 2,10).

A Biblia szól arról, hogy milyen jelek lesznek a Krisztus visszajövetelét megelőző időszakban. A cél az istenfélők hitének és reménységének erősítése. A Jelenések könyve a Domitianus császár uralkodásának idejében történt keresztényüldözés alatt született, hogy reményt adjon Krisztus követőinek. Az utolsó napok kifejezéssel Mózes első könyvében találkozunk Jákob prófétikus jellegű beszédében: „És szólítá Jákob az ő fiait, és monda: Gyűljetek egybe, hadd jelentsem meg néktek, a mi rátok következnek a messze jövőben.” (1Móz 49,1 Károli).

Eszkhatológiai jellegű a Messiás eljövételére utaló prófécia: „Nem távozik Júdából a jogar, sem a kormánypálca térdei közül, míg eljő Síló, akinek engednek a népek.” (1Móz 49,10). Az eszkhatológia a végső idők tanításaival foglalkozik, azzal, ami a Szentírás szerint az utolsó világkorszak végén várható. A görög eszkhatosz - utolsó, végső és logosz - gondolat, tan, beszéd szavakból tevődik össze. Az apokaliptika a világ végének módjával kapcsolatos kifejezés, szintén görög eredetű, apokalipto - felfedni (titkot), kijelenteni szóból. Latin megfelelője a

revelare ige, innen a reveláció, kijelentés szó, angolul revelation, ami a Jelenések könyve angol címe. A Szentírásban két apokaliptikus könyv található, Dániel könyve, különösen annak 7-12. fejezetei és a Jelenések könyve.

Az előadás röviden ismertetett zsidó és keresztyén apokrif iratokat, értelmezte „az utolsó napok” héber kifejezést, amely Izrael népének történelmével kapcsolatosan a Messiás eljövételére vonatkozó próféciaakra utal.

„Minekutána az Isten sok rendben és sokféleképen szólott hajdan az atyáknak a próféták által, ez utolsó időkben szólott nekünk Fia által,” (Zsid 1,1) „Gyermekeim, itt az utolsó óra, és amint hallottátok, hogy antikrisztus jön, és íme, most sok antikrisztus jelent meg: ebből tudjuk, hogy itt az utolsó óra.” (1Jn 2,18).

Megtudhattuk, hogy a Talmud Illés prófétára hivatkozva a jelenlegi világkorszak hatezeréves történelmét tanítja, melyből kétezer év a zürzavar, kétezer év a Törvény (Tóra) és kétezer év a Messiás napjai. A zsidó naptárban most az 5779. évet írják.

Alapfogalmakat tisztázott az előadás kifejtve, hogy az egyház és Izrael két entitás, mert míg az egyház tagjai minden népből valók, így zsidók is tagjai, Izrael egy nép leszármazottja, Ábrahámot tekinti ősatyjának. Az egyház tagjai az egyetemes papság, míg Izrael papsága Lévi törzsből származik. Isten Ábrahám népének atyja, míg az egyházban személyes elfogadás által lesz atyánkká.

A továbbiakban a birodalmak ismertetése került sorra, ahogy Dániel könyvében olvasható: a babiloni király, Nabukodonozor álmában megjelent nagy szobor részei jelképezték a babiloni, méd-perzsa, görög és római birodalmat: „Ennek a szobornak a feje színaranyból volt, a melle és a karjai ezüsből, a hasa és az oldala rézből, a lábszárai vasból, lábai pedig részben vasból, részben cserépből voltak. Miközben nézted, lezuhant egy kő anélkül, hogy valaki hozzányúlt volna, ledöntötte a szobrot vas- és cseréplábairól és darabokra zúzta az egészét.” (Dán 2, 32-34) A 8. fejezetben az utolsó idők eseményeit a kétszarvú kos és a kecskebak képe szemlélteti.

A dánieli 70 évhet mai értelemben véve

hetvenszer hét évet jelent, mely szerint Isten ószövetségi népére 490 esztendő szabott. Ezt szakította félbe 69 évhet elteltével Krisztus halála, feltámadása, mennybemenetele. Ekkor kezdődött el a kegyelmi korszak, az egyház kora, melynek időtartamát nem ismerjük és amely Krisztus visszajövetelével ér véget. Az erős szövetségkötéssel kezdődik a dánieli utolsó évhet, azaz folytatódik Izrael üdvtörténete (Dán9,27)

Az utolsó időkre vonatkozó ószövetségi prófécia a Szentföldön élő nép elleni támadásokról szól. Az Úr napja kettős vonatkozású lesz, egyrészt Isten ítéletes haragja nyilvánul meg az ellene lázadó emberekkel és népekkel szemben, másrészt Izrael megtisztításának, helyreállításának ideje ez Krisztus visszajövetele előtt (Róm 11,26-27). A kifejezés magába foglalja Krisztus második, ítéletre történő eljövételét. Ennek időpontját a milleniumra vonatkozóan különböző egyházak, vallási irányzatok más és más módon látják.

Az utolsó napokban élő emberek erkölcsi vonatkozású természetrajzát, jellemábrázolását Pál apostol adta meg a következőképpen: Az utolsó idők ámitói

1 „Azt pedig tudd meg, hogy az utolsó napokban nehéz idők jönnek.
2 Az emberek ugyanis önzők, pénzsóvárrak lesznek, dicsekvők, gőgösek, istenkáromlók, szüleikkel szemben engedetlenek, hálátlanok, szentségtelenek,
3 szeretetlenek, kérlelhetetlenek, rágalmaszók, mértéktelenek, féktelenek, jóra nem hajlandók,
4 árulók, vakmerők, felfuvalkodottak, akik inkább az élvezeteket szeretik, mint Isten.

5 Az ilyenek a kegyesség látszatát megőrzik ugyan, de annak az erejét megtagadják. Fordulj el tehát ezektől.” (2Tim 3,1-6).

Az előadás kitért a fő bibliai ünnepekre, párhuzamba állítva Jézus első és második eljövételével valamint a hagyományos zsidó házasságkötés eseményosorával.

Kivetített képek kísérték az előadást, megkönnyítendő az elhangzottak megértését.

Reményeink szerint ez az alkalom egy bibliaismereti sorozat első állomása volt.

Jámborné Szabó Erzsébet

ÁLLAMALAPÍTÁSKOR

Olvasandó: Józsué 24 és Ap-Csel 11, 19-26

Nyári szünetben sétálva településünkön számtalanszor láthatunk nagyszülőket unokáikkal együtt sétálni utcán, de akár fagyizni a cukrászdában, esetleg horgászni egy-egy tó partján. Oktatási rendszerünk sajátossága, hogy a nyárra a tanulás alól elengedett gyerekek mellé „keríteni kell” egy felvigyázót bizonyos életkor alatt. Azonban, ha a másik oldalról nézzük, a nagyszülők arcán ilyenkor örömet és munkával teli meglepődést látunk. A gyermek adta megfiatalodás mellett többen beszélnek arról, hogy az unokában érzik igazán, hogy „letettek valamit az asztalra.” Ez jelenthet szellemi terméket, ami bennük visszaköszön, utalhat anyagi természetű javakra, vagy egyszerűen csak az élet adta lehetőségek kihasználását mind egy gondolat alatt. Szép és jó megfigalmazása ez annak, hogy az ember élete vajon érhet-e valamit a mai világban. Az Úri imádsággal kicsit össze-csengve: a mindennapi kenyér megvált és van az életben.

Szent István napján a magyarság az állam megalapítását ünnepli. Még emlékszem, alig 20 esztendeje magam is gyermekként a fővárosban élve számtalan plakáton láttam a hirdetéseket, melyek az 1100 éves évforduló programjaira hívoztak. Megújult sok nevezetesség. Tisztelegtünk múltunk, viharaink, kivívott eredményeink és jövődöbéli reménységeink előtt. Nincs ez másképpen egy évforduló alkalmával sem. Jó látni, hogy ez a nemzet Európa nagy nemzetei mellett, kisebb lélekszámmal, de valamit letett a népek nagy asztalára. Gondolhatunk világhírű tudósainkra, nagyszerű természeti adottságainkra, ételeinkre, népművészetünk mindenféle kincseire – innen nézve óriási az az asztal, amire pakoltunk a viharos évszázadok alatt.

Sokszor elgondolkodom azon, milyen érzés lehetett először meglátni őseinknek a Kárpát-medencét. Hogyan és hányszor jöttünk ide, itt voltunk-e eredetileg, esetleg üldözött-e valami besenyő, talán sosem derül ki egyértelműen, arról pedig, hogy finnugristák vagyunk-e végképp kár beszélőnk. Az biztos, hogy hont foglalni, egyáltalán találni akkor sem volt egyszerű. Most

sem az. Na, nem mintha megindulni szeretnék és nekiugrani ismét a Kárpátok vad bérceinek. Sokkal inkább családokkal érzek együtt, ahonnan fiatalok indulnak ma útnak. A munka kötelez, és igaz: a vállalat nem engedi a lelket. Így a családi együttlétre, a meghitt pillanatokra egyre kevesebb idő és tér marad. És még nem beszéltem azokról a fiatalokról, akik külhonban próbálnak szerencsét. De ugyanez igaz magasabb szinten. A régi faluközösségek, vagy éppen városok is bomló törzsi szövetségeket mutatnak. Szomszéd már nem ismerőse a szomszédnak, a falubeli már ritkán köszön falubelinek.

Pedig hont foglalni jó és nemes dolog. Józsué a sikemi országgyűlés színpadán a nép előtt beszélve választásra buzdít: Isten, az, aki Ábrahámot kezdve kiválasztott, vagy bárki más isten. Döntsék el, melyik. Az első veszélyeken át vezette népét. Megküzdött a fáraóval, miközben erőt adott Mózesnek és Áronnak. Azonban én és az én házam csak az Urat. Senki mást. Mondhatnánk másképpen is: ha Józsuéről beszélünk, csak azt tartsuk szem előtt, hogy ő volt a nép előtt az első, aki kijelentette, hogy az Úrhoz tartozik.

Mi vezethette Szent Istvánt? A felelősség népe megmaradásáért? Saját megélt hite és ebbéli tapasztalata? Külső egyéb körülmények? A magyarok nyilaitól most nem más népeket, hanem saját magukat kellett megmenteni. Visszagondolva a történelemóráinkra azt hiszem, hogy az államalapítástól nevezhetjük magunkat igazán magyaroknak. Nem Etelköz, Levédia vagy a kalandozások tettek maradandóvá minket, hanem a letelepedés és a keresztyénség melletti elköteleződés (jegyezzük meg: nem Szent István miatt kerültünk kapcsolatba a keresztyénséggel). De ettől kezdve nevezetük minket országnak, ebből következően pedig stabil politikai erőnek. És az évszázadok alatt bármennyire is megtépáztak minket a különféle nagyhatalmak, Habsburgok, a Porta, Trianon vagy a Nagy Testvér, mégis fennmaradt a nevünk.

Augusztus 20-a körül olvassuk azt, hogy először Antiókiában neveztek a zsidóságból Krisztus felé fordultakat keresztyéneknek. Nehéz történelmi környezetben, saját népüktől, vallásuktól is sokszor üldözést szenvedve, egy

Római Birodalmon belüli megszállott státuszban, a fizikai megkorlátozások lángpallosa alatt megmozdul egy hitvalló közösség. Életszagot áraszt Krisztus keresztje a vészterhes körülmények között.

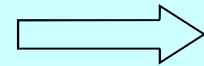
A fő mozzanatokban alig különbözik egymástól a honfoglalás és egy új hit létrejötte. A fontos az, hogy kövessük az általunk legfőbb jónak megismert elveket, nem számolva a lehetséges következményekkel. Valószínűleg egy-egy lángelme is így működik. A környezete számára deviáns viselkedés ez. Ez volt Izráel is a körülöttük élő pogány, bálványimádó népek számára. Ez volt a magyar nép Európa számára, nyilaitól, tudósaitól, szabadságvágyától mindig is rettegtek a nagy nemzetek. És ez volt a keresztyénség is a korabeli politikai erők számára.

Magyar református keresztyénként ezek vannak jelen az életünkben. Magyarként őseink tettei, szándékai, keresztyénként az új hit büszke hitvallói, reformátusként a megújulás letéteményesei jellemeznék bennünket. Ha egy szóval akarnánk jellemezni ezt a folyamatot, azt mondanánk: megküzdés. Öregjeink a mindennapi életért harcoltak, a fennmaradásért, a betakarításért. Nemzetünk csatákat vívott sorsunkért, leginkább a következő generációért. A nagy pillanatokban összefogott a szegény a gazdaggal, egyik etnikum a másikkal – mind egy kifejezés alatt: magyar és keresztyén. Vajon ma megtaláljuk-e ezeket a pillanatokot? Észrevesszük-e az összefogás lehetőségeit? Jégeső károsította tetőt elszenvedő öregek, munkahelyi kizsákmányolást látó fiatalok, családi tragédiákat megélt gyermekek... a probléma most is adott. Rajtunk áll, hogy a segítség megindul-e a másik felé, és a terheket együtt hordozzuk-e.

Úgy látszik, Istennek kedves volt, hogy a Kárpát-medencében éljen egy nép ilyen gazdagsággal. Maradjunk méltók és büszkéek erre a bizalomra, és vigyük tovább őseink örökségét. Ezt tette a zsidóság Józsué korában, ezt tette Szent István a maga korában, és ezt tették az első keresztyének is. Nevük fennmaradt, hogy Isten nagy tetteit hirdessék.

Simon Norbert, Bana

KENYÉR AZ ASZTALON

Rendnek kell lennie, és olyan jó nekünk most erre a rendre figyelünk, és olyan jó nekünk most ezt a rendet megszeretni, és meg kell szeretnünk ezt a rendet és a rendben a fegyelmet, még akkor is, ha sokszor a fegyelem szigorú, még akkor is, ha sokszor a fegyelem megnyirbálja a mi egyéniségünket, a mi szabadnak hitt akarunkat. Mert a rendben és a fegyelemben vagyunk szabadok, szabadok arra, hogy a kenyér a mi életünkben is megsokasodjon.

S mikor mindez megtörtént, akkor így folytatódik a történet: „Jézus vette a kenyeret, hálát adott, és odaadta a tanítványoknak”.

Figyeljük csak meg, amikor van fegyelem és van rend, és amikor bekövetkezik a nagy csend, akkor veszi csak Jézus a kenyeret. A káoszban nem veszi a kenyeret, hogy megsokasítsa, a káoszban éhesek maradunk, tehetetlenek maradunk, a káoszban ránk nehezedik mindaz, amit társadalmi impotenciának nevezünk.

Csak a csendben és a rendben nyúl Jézus a kenyérhez és ad hálát, és hálát adván töri meg a kenyeret és osztja szét a rendben ülő embereknek, azoknak az embereknek, akik bele tudnak tagolódni Isten népének a közösségébe, akik bele tudnak tagolódni Isten békéjének életrendjébe. S ez az elosztás, a kenyérnek ez a széttörése úgy történik, hogy Jézus a tanítványoknak adja, azoknak kell továbbadniuk, azoknak, akik azt mondták, hogy nem elég a kétszáz dénár árú kenyér, nem elég az öt kenyér.

Figyeljük meg, ezek a tanítványok most annyit kapnak, amennyit akarnak. És Jézus felénk is nyújtja a kenyeret, annyit, amennyit akarunk, és akkor nem kell majd többet kérdeznünk, hanem lesz testi és lelki táplálékunk.

De vajon akar-e a mi magyar népünk Jézustól kenyeret venni? Hány meg hány megfogalmazásban halljuk a mi népünk: egy közösségnek, egy népeknek akkor van élete, ha Jézustól veszi a kenyeret. Éhhalálra ítélt nép, család, közösség, amely nem Jézus kezéből veszi a kenyeret.

Felolvasott történetünk így feje-

ződik be: „Az emberek miután láttak, milyen csodát tett, ezt mondták: ez valóban az a próféta, akinek el kellett jönnie a világba.

Az Ószövetségben a kivonulás történetében olvassuk a mannáról. Ezt a mannat korszóba tették, és odahelyezték a frigyláda mellé, hogy mikor évszázadok és évezredek múlva megkérdezik a fiak és a fiak fiai, hogy mi ez, akkor lehessen rámutatni, elmondani, hogy a népet Isten megmentette a pusztában. Nem mondja el a Szentírás, hogy mi lett a 12 tele kosárral, de attól függetlenül nagyon komoly üzenete van számunkra.

Ahol Jézus kezéből vesszük a kenyeret, ott jóllakik mindenki, és még marad 12 tele kosárral. Ott bőség van, nem kell félni, hogy elfogy az utolsó falat. Ahol Jézus megtöri a kenyeret, ott van felesleg is, ott bárki betoppant, bárki jöhet, mert van mit az asztalra tenni. A 12 tele kosár a bőségnek, a gazdagságnak a jele. Ahogy a manna emlékeztető volt, úgy a 12 tele kosár is az, emlékeztet arra, hogy össze kell szedni a maradékot. Olyan sok csoda van a mi életünkben, mi pedig olyan hűtlenek vagyunk a csodákkal szemben, mi természetesnek tartjuk, hogy megérdemeljük őket, és elfeledkezünk a morzsákról, pedig össze kell szedni mindazt, ami megmaradt, össze kell szedni mindazt, ami maradandó, a mi történelmünknek, kultúránknak, nyelvünknek örökségét, mindent bele kell tenni a kosarakba, hogy megteljenek.

Mi lesz, ha tíz, húsz, harminc év múlva megkérdezi a gyermekünk, az unokánk, mi ez a ház, miért harangoznak itt? Akkor vajon majd meg tudjuk-e mutatni nekik a 12 kosarat? Össze tudjuk-e szedni a múltból a csodákat? Enélkül a 12 kosár nélkül ismét szegények vagyunk, éhesek vagyunk, és éhessé tesszük a mellettünk levőket is. A 12 kosárral kell tele legyen gyülekezetünk, népünk, családjunk. Hitvalló egyháznak, népeknek, családnak erre van szüksége, hogy felharsanjon a mi Urunk Jézus Krisztusról szóló hitvallás. Ilyen szeretetet, lelket, hitvallást adjon az Úr Isten mindnyájunknak! Amen!

Tusa Róbert – Erdély, angyalosi lelkipásztor

IGMÁNDI KIRÁNDULÁS

„Utaid Uram, mutasd meg!” – énekelte majd ötven ember a buszon, amikor augusztus 30-án, péntek reggel elindultunk Nagyigmándról, a szokásos, évenkénti, kétnapos gyülekezeti kirándulásunkra.

Első állomásunk Pápa volt, mivel legutóbbi ottlétünk óta megnyílt a Pannonia Reformata múzeum a felújított Ótemplomban. Főtiszteletű Köntös László főjegyző úr köszöntött bennünket, majd Füstös Gáborné kiállításvezető mutatta be a tárlatokat. A nagyigmándról ott kiállított klenódi-umokat is megtaláltuk nagy örömmel.

Pápáról a Kis-Balaton felé vettük az irányt, és egy nagy sétát tettünk a Kányavári szigeten, megcsodálva a természet szépségeit és gazdagságát.

Következő állomásunk a nagybajomi református templom volt. Pálóczi Horváth Ádám, megyénk szülötte, énekköltő és államférfi, Nagyajomban halt meg, így megemlékeztünk róla is. Szállásunkra Somogyaszalón került sor, ahol a vacsorát is elkölthettük. Reggeli után a kaposvári református templomot csodálhattuk meg, meghallgatva a gyülekezet történetét és jelenét.

Szennán megismerkedtünk a somogyi parasztlelet múltjával a skanzen területén, valamint áhítattal álltunk meg Tildy Zoltán „templomában”, megcsodálva a kazettás mennyezetet, és a templom más szépségeit.

Somogyvár történelmi múltjával ragadtott magával minket, s adóztunk Szent László királyunk emlékének és hagyományának.

Kirándulásunk utolsó állomása a fonyódi Szaplonczai sétány volt, ahol végig tekinthettünk a Keszthelyi-öböltől a tanúhegyeken át a Tihanyi-félszigetig a csodás Balatonon.

A szennai templom szószékén a felirat így szól: „Én vagyok az út, az igazság és az élet”. Utunkat Isten vezérelte, állomásaink az Ő igazságát hirdették, hogy életünk az Őbenne való hitben mélyüljön el. Istennek való hálával köszönjük meg a kirándulás áldásait, s várjuk már előre a jövő évi utat.

Sugár Tamás

CSELEKVŐ SZERETET

CSALÁDI PIKNIK

Augusztus 25-én délután gyerekcsivajtól volt hangos Bokodon a parókia udvara mert a gyülekezet tanévkezdésre készülve családi piknikre hívott minden református hittanos fiatal szüleikkel, testvéreikkel együtt. Nagyon jó hangulatban telt az idő, a gyerekek mellett a gyülekezet tagjai is lelkesen vettek részt az alkalmon. Kovács Tamás lelképásztor rövid áhítatával kezdődött a délután majd sokat énekeltünk gitár kísérettel, mindenki választhatott neki kedves éneket és azt együtt lelkesen daloltuk. Bár közös bográcsozás szerepelt a tervben de az időjárás bizonytalansága miatt a szabadtéri főzés nem jött össze. Azért nem maradtunk éhen, mert Deák György presbiter vállalta hogy az általa felajánlott marhahúst otthon a kedves felesége hathatós közreműködésével meg is főzi. A gyülekezet asszonyai finom süteményekkel tették teljessé az ebédet.

A délután meghatározó eseménye pedig a játék volt. A gyerekek az udvaron ügyességi játékokkal, szaladgálással élvezték a délutánt és még ezeknél is lelkesebben vettek részt Véghné Marika tanárnő által tartott kézműves foglalkozáson. A játékból a felnőttek is kivették részüket és csapatokba szerveződve jó hangulatú szabadtéri játékokkal mérték össze ügyességüket. Közben sokat beszélgettünk még közelebb kerültünk egymáshoz, remélve hogy a gyerekek megéreztek hogy milyen jó egy lelki közösséghez tartozni.

Szűcs Árpád

Ez a mottója a Magyar Református Szeretetszolgálat egyik kiadványának, de ugyanakkor summázza a keresztyén élet célkitűzését is: nm elmélet, hanem gyakorlat.

Ezen gondolatok jegyében indult el Bokodon a szeretetszolgálat munkája a református közösségben is. Eddig is igyekeztünk nyitott szemmel járni a településen, és lehetőségeinkhez mérten segítséget nyújtani a rászorulóknak, de az idei év nyarától a Magyar Református Szeretetszolgálattal kötött együttműködési szerződés segíti szervezetünkben és ezáltal hatékonyabbá tenni a munkánkat.

Mindezek megvalósításához nincs szükség nagy dolgokra. Szolgálatunk kezdetén és azóta is több alkalommal a Szeretetszolgálattól illetve egyéni felajánlótól kaptunk kiváló minőségű, Hollandiából érkezett ruhákat, használati tárgyakat, amelyeket augusztus utolsó szombatján a bokodi parókia udvarán elérhetővé tettünk az érdeklődők számára.

Az alkalom megszervezésében és lebonyolításában több gyülekezeti tag vett részt. Számos érdeklődő fordult meg az udvarban, és a ruhák mellett hiszem, hogy a jó hangulat is megragadta őket. Alkalom nyílt beszélgetésekre, ahol sikerült eddig ismeretlenekkel is személyes kapcsolatot kialakítani, hogy a szociális segítségnyújtáson túl lelki támaszt is nyújtsunk, és idővel Krisztushoz vezetve őket a gyülekezetbe is betagozzuk őket.

A folyamatos segítségkérés, a gyülekezet aktivitása nem engedi, hogy elmenjünk e szolgálati terület mellett.

„Akkor így szól a király a jobb keze felől állókhoz: Jöjjetek, Atyám áldot-

ta, örököljétek a világ kezdete óta számotokra elkészített országot.

Mert éheztem, és ennem adtatok, szomjaztam, és innom adtatok, jövevény voltam, és befogadtatok, mezítelen voltam, és felruháztatok, beteg voltam, és meglátogattatok, börtönben voltam, és eljöttetek hozzám. Akkor így válaszolnak neki az igazak: Uram, mikor láttunk téged éhezni, hogy enned adtunk volna, vagy szomjazni, hogy innod adtunk volna? Mikor láttunk jövevénynek, hogy befogadtunk volna, vagy mezítelennek, hogy felruháztunk volna? Mikor láttunk betegen vagy börtönben, hogy elmentünk volna hozzád?

A király így felel majd nekik: Bizony, mondom néktek, amikor megtették ezeket akárcsak eggyel is a legkisebb atyámfiai közül, velem tettétek meg.” (Mt 25, 34-40)

Kovácsné Gombos Tímea - Dad

A RÉGI, ÁCSI REFORMÁTUS ISKOLA

Az ácsi gyülekezet nagy örömére MVH-s pályázatból és egyházkerületi támogatással újul meg a volt iskola, mely gyülekezeti házként működik majd reményeink szerint. Az épület külső felújítása szinte teljesen kész: tetőcsere, szigetelés, nyílászáró-csere, színezés. A belsőben vár még több munka ránk, ahol az új vizesblokk, konyha, fűtés kialakítása, illetve a nagyterem kiképzése, villanszerelés van részint folyamatban, részint ezután következnek. Szeretettel várjuk minden segítő szándékú testvérünk támogatását a felújításhoz. Adományait a lelkészi hivatalban vagy az OTP-nél vezetett folyószámlánkra fizethetik be (11740078-20000909)

GÁLAMŰSOR DADON

2019. június 12-én 17 órától az általános iskolai alsó - majd 18 órától a felső tagozat gálaműsorát tekinthették meg a szülők és érdeklődők a dadi József Attila Kultúrházban. Ez a program minden tanév végén, hagyományos módon az év zárásaként kerül megrendezésre.

Az előadókat Nagy Martina tanárnő konferálta. A meghívott vendégek közt köszöntötte Szűcs Attiláné polgármester asszonyt, Kovács Tamás lelképásztor urat, az iskola egyházi vezetőjét, valamint Rokosz Zsigmond urat. Megköszönte a gyermekeket betanító pedagógusok és mindazok munkáját, akik valamilyen módon segítettek, támogatták az iskolában folyó színvonalas felkészülést.

A gyermekek, - köztük az én első fiam is - izgatottan készültek erre a napra. A műsorral az iskola sokszínűségét, vidám perceit mutatták be a nézőközönségnek.

Az előadás az első osztályosok rövid zenés-verses összeállításával indult, mely arról szólt, hogy hogyan kezdődött az iskola és milyen okosak, ügyesek lettek év végére. Megtudták például a vers szerint, hogy „Vasból van a vas, vízből van a víz...anyából van az anyám, apából van az apám én meg gyerekből vagyok.” (Veress Miklós: Vaseszü Mihók) Majd cincogó-nyávogó zenekart alakítottak. Látszott, hogy jól érezték magukat a legkisebbek a színpadon.

Több egyéni produkciót is láthattunk, köztük Katona Mira mazsorett bemutatóját, aki 1,5 éve Zajác

Edina mazsorett csoportjának tagja.

Ezt követte a második osztályosok csengettyűjátéka, melyet Kicsák Tamásné tanárnő tanított be. A színes kis harangokkal kicsalt dallamok Jézusról szóltak. Csengettyűzéskor a kevésbé jó hangú gyermekek is sikerélményhez jutnak. Megtapasztalják az együtt zenélés örömét, a közösség összetartó erejét, és mindezt felszabadultan, vidáman, valami szépet, közöset alkotva Isten dicsőségére. John Lennon szavaival élve: „Isten azért teremtette a zenét, hogy szavak nélkül tudjunk imádkozni.”

Ezután Pis Zille 2. osztályos tanuló egyéni balett produkciója következett, aki 4 éves kora óta a Silhouette balett növendéke. Eddigi legnagyobb megmérettetése 2019. április 28-án Budapesten volt, ahol a csoportjával modern balett kategóriában Országos 1.helyezést értek el.

Iskolabolygó címmel a harmadik osztályosok kis humoros bemutatója következett, akik egy órák közötti szünetet varázsoltak a színpadra. „Az iskola egy különös bolygó, ahol minden másként van.” - kezdték. Majd a hetes „fárasztó” munkáját figurázták ki, ahogy a pénteki nap felé közeledve „hatalma”, szigora egyre enyhül. Többek között Kovács Gergő, a lelkész úr kisfia „panaszolta el”, hogy milyen „nehéz is” számára tanárgyereknek lenni. Anyukája gyakran fejlesztette, otthon is mindig mosolygós pecsétet kapott, (amit nagyon szeretett), ha egy feladatot jól oldott meg.

Árvai Maja, második osztályos tanuló egyéni mazsorett produkciója következett, aki a Madari Éva által vezetett kömlői mazsorett csoport tagja. Maja vidáman, lelkesen mozgott a színpadon.

A negyedik osztályosok előadása arról szólt, hogy nincs két egyforma ember a világon, ám mindenkiben van valami jó, valami olyan tulajdonság, amivel a másik embernek örömet szerezhet, amivel a másik embert kiegészítheti. Ha összefogunk, ha bízzunk egymásban, ha segítünk egymásnak, minden nehézséget le tudunk vinni, és 10, 20, 30 év múlva jó lesz visszaemlékezni az együtt töltött időre, évekre...

Az alsósok műsorát az „igazgató nénitől”, Bogyné Handzsuk Szidóniától való búcsúzó ének zárta.

A felsősök gáláján nem volt alkalom részt venni. De vidáman mesélték, akik látták, hogy igen színvonalas volt az ő előadásuk is. Különösen a nyolcadik osztály vetítése, „árnyjátéka”, melyben a nyolc iskolaévet mutatták be. Illetve a felsősök közt is voltak egyéni produkciók: Rác Roxána (8.o.) hegedült, Szabó Lilla (6.o.) verset mondott, Boldog Zsófia (6.o.) pedig énekelt.

Összességében egy nagyon kellemes délutánt tölthettünk el a Kultúrházban, ahol gyönyörködhettünk gyermekeink Istentől kapott tehetségében!

Petrovszkiné Utry Anna Teodóra - Dad